

Gratis kjernetid i barnehage

Erfaringer fra et forsøk i Oslo

Nina Drange

Forsker i Statistisk sentralbyrå

February 28, 2017

Gratis kjernetid i Oslo

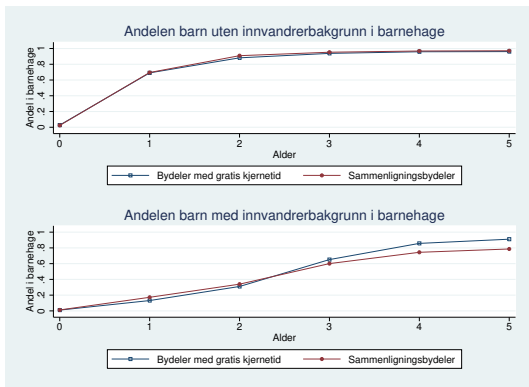
- ▶ I 2007/2008 ble gratis kjernetid i barnehage innført for alle fire- og femåringer i bydelene Alna, Bjerke, Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand
- ▶ Treåringene i Gamle Oslo fikk tilgang til gratis kjernetid i 2010
- ▶ Bakgrunnen var levekårs- og miljøutfordringer i områdene
- ▶ Parallelt ble det også igangsatt ekstra språkopplæring i barnehagene (Språkløftet)

Innholdet i tiltaket

- ▶ Tiltaket: Barna i tiltaksbydelene fikk tilgang til en halvdagsplass i barnehagen gratis, men kunne utvide til full plass (som da kostet halvparten av en ordinær fulltidsplass)
- ▶ Rekruttering: Bydelene oppsøkte familier med barn i aktuell alder gjennom hjemmebesøk, informasjon på helsestasjonen, i åpen barnehage og gjennom informasjon tilbudt ved andre av bydelenes arrangementer

Rekrutteringen til barnehagen

Figure: Andelen barn i barnehage

Evalueringen

SSB har sammen med Fafo evaluert tiltaket i en rapport som kom i 2014

- ▶ Vi fant at tiltaket førte til en økning i andelen barn med innvandrerbakgrunn som gikk i barnehage på omlag 15 %
- ▶ Vi så også på barnas prestasjoner på kartleggingsprøvene i lesing og regning på første og andre trinn

SSB skal nå følge disse barna fram til de avslutter grunnskolen. Den første underveisrapporten med resultater fra kartleggingsprøvene på tredje trinn kom i desember 2016

Barns bakgrunn og bruk av barnehage i Oslo

Figure: Hopning av barn fra innvandrerfamilier

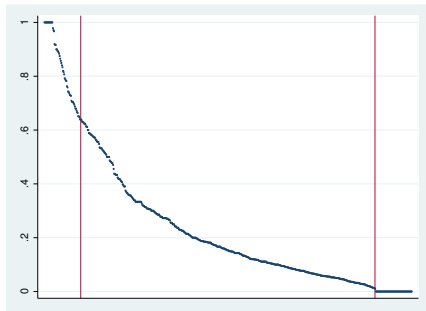

Figure: År i barnehage før skolestart totalt og innenfor angitte grupper

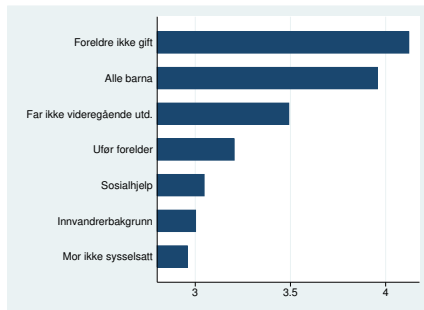
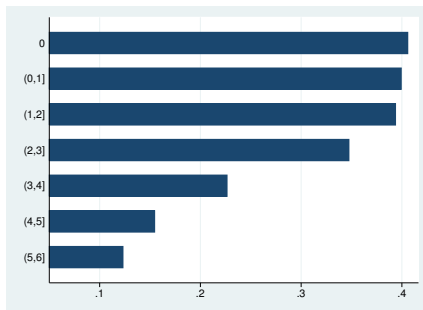

Figure: Andelen som scorer under bekymringsgrensen i lesing på 1. trinn etter antall år i barnehagen før skolestart

Betydningen av gratis kjernetid for barna

- ▶ Våre analyser viser at andelen barn med innvandrerbakgrunn i bydeler med gratis kjernetid som bruker barnehage er høyere enn i bydeler uten tiltak
- ▶ Videre har vi sett på hvordan det går med barna når de starter på skolen
 - ▶ Barn med innvandrerbakgrunn i bydeler med gratis kjernetid presterer bedre på kartleggingsprøver i lesing og regning på første og andre trinn, sammenlignet med barn med slik bakgrunn i bydeler uten tilbud
 - ▶ Vi finner ingen slik forskjell for barn uten innvandrerbakgrunn
 - ▶ Dette kan tyde på at tiltaket medvirker til å forbedre barnas ferdigheter i lesing og regning

Barnas ferdigheter i lesing og regning på tredje trinn

Den nyeste rapporten om tiltaket tar for seg barnas resultater på kartleggingsprøvene i lesing og regning på tredje trinn

Vi sammenligner:

- ▶ barnas resultater i bydeler med gratis kjernetid med resultatene til barna i bydeler uten tilbudet
- ▶ vi kontrollerer også for kjennetegn ved barna og deres foreldre
- ▶ deretter undersøker vi om funnene våre holder seg dersom vi også sammenligner med forskjellen mellom barna uten innvandrerbakgrunn i bydeler med og uten tilbud om kjernetid

Funn for tredje trinn

I likhet med hva vi fant for resultatene på kartleggingsprøvene på første og andre trinn, finner vi at barna med innvandrerbakgrunn i tiltaksbydelene gjør det bedre på lese- og regneprøvene også på tredje trinn

- ▶ Dette gjelder for score på prøvene i både lesing og regning
- ▶ Barna med innvandrerbakgrunn i bydeler med gratis kjernetid har også en høyere sannsynlighet for å score bedre enn bekymringsgrensen i både lesing og regning
- ▶ Vi finner ingen slik forskjell for barn uten innvandrerbakgrunn
- ▶ En slik forskjell tyder på at skolen ikke klarer å jevne ut forskjeller i ferdigheter som er synlige tidlig i skoleløpet

Oppsummering av funn

- ▶ Det er en klart høyere rekruttering av barn med innvandrerbakgrunn til barnehagen i bydeler som tilbyr gratis kjernetid
- ▶ Rekrutteringen av barn uten innvandrerbakgrunn er i liten grad påvirket av tilbudet
- ▶ Barn med innvandrerbakgrunn i tiltaksbydeler har høyere score på lese- og regneprøver på 1., 2. og 3. trinn
- ▶ Vi finner ingen slik forskjell for barn uten innvandrerbakgrunn